

“Фестываль нефармальнай адукацыі проста абавязаны стаць традыцыйнай падзеяй”

У адным з папярэдніх нумароў (№1(7) 2006) мы ўжо змяшчалі інтэрв'ю з прадстаўнікамі аргкамітэта Фестывалю нефармальнай адукацыі. Тады Улад Вялічка і Ірына Сухій адказвалі на пытанні “Адукатара” пра тое, якія ў іх чаканні ад падзеі, што павінна адбыцца, як пабудавана праца аргкамітэта, якая спецыфіка падрыхтоўкі мерапрыемства такога ўзроўню.

Сёння мы прапануем вашай увазе погляд прадстаўнікоў аргкамітэта на падрыхтоўку і правядзенне Фестывалю пасля яго завяршэння і падвядзення вынікаў. Сваімі ўражаннямі і ацэнкамі дзеляцца **Улад Вялічка**, выканаўчы дырэктар ГА “Адукацыйны цэнтар «Пост»”, і **Астрыд Зам**, дырэктар Мінскага міжнароднага адукацыйнага цэнтра.

Як Вы ацэньваеце падрыхтоўку і правядзенне Фестывалю?

Улад

Нягледзячы на тое, што для нас гэта было дэбютнай спробай арганізацыі такой буйной падзеі з удзелам вялікай колькасці людзей і арганізацый, я лічу яе досыць паспяховай. Ні для каго не сакрэт, наколькі складана ў нашых сённяшніх умовах арганізаваць буйное адкрытае мерапрыемства такога кшталту. Я задаволены тым, што Фестываль прайшоў на высокім арганізацыйным узроўні і такім чынам задаў нам планку на будучыню. Паспех Фестывалю быў забяспечаны, на маю думку, трыма асноўнымі фактарамі: па-першае, гэта вельмі вялікая праца, выкананая на працягу некалькіх месяцаў аргкамітэтам і яго тэхнічнай групай; па-другое — вельмі высокі ўзровень зацікаўленасці саміх удзельнікаў і іх вялікі ўнёсак у праграму і змест Фестывалю (майстар-класы, прэзентацыі выданняў, выстава і інш.); і па-трэцяе — нерэалізаваная прага да выхаду на якасна новы ўзровень абмену вопытам, прафесійнай камунікацыі, прадстаўлення сваіх паслугаў з боку шырокага кола беларускіх адукатараў.

Астрыд

С мойя точки зрения, в целом проведение Фестиваля было организовано на очень высоком уровне. Участникам был предложен широкий спектр разных мероприятий, и при этом они с самого начала получили всю необходимую информацию, чтобы сориентироваться и сделать осознанный выбор, что для них наиболее интересно. Поэтому большинство участников и остались удовлетворенными результатами Фестиваля.

Ці дасягнуў Фестываль вызначаных мэтаў?

Улад

Асноўныя мэты Фестывалю былі вызначаныя ў яго праграмных дакументах як асэнсаванне феномена “нефармальнай адукацыі” і яе значэння для развіцця асобы і грамадства, абмеркаванне перспектываў і

накірункаў развіцця нефармальнай адукацыі для моладзі і дарослых у Беларусі, а таксама прадстаўленне арганізацый, праграм і праектаў у сферы нефармальнай адукацыі, абмен досведам і стымуляванне супрацоўніцтва паміж імі. Я думаю, што нам удалося дасягнуць іх часткова. Больш за ўсё ўдалося паглыбіцца ў працэс асэнсавання нефармальнай адукацыі як часткі нацыянальнай і агульнаеўрапейскай адукацыйнай прасторы.

Досвед майстар-класаў і прэзентацый дазволіў убачыць самабытнасць і разнастайнасць адукацыйных арганізацый і вынікаў іх працы. Гэта безумоўна з'яўляецца добрай падставай і прычынай для абмену вопытам і супрацоўніцтва.

Вельмі важна, што наша свята было міжнародным. Нашы калегі з іншых еўрапейскіх краін мелі магчымасць за кароткі час пазнаёміцца з вялікай колькасцю арганізацый і іх дзейнасцю, а таксама з тымі праблемамі, якія не даюць спакойна спаць беларускім адукатарам. Нашы замежныя партнёры засведчылі, што некаторыя з гэтых праблем з'яўляюцца спецыфічнымі і новымі для іх, але большасць — у той жа ступені актуальныя для адукацыйнага сектара іх

краін. Вельмі пазітыўныя выказванні і водгукі з боку замежных гасцей Фестывалю сведчаць таксама і пра тое, што нам удалося прадставіць беларускую неформальную адукацыю як жывую, хваляючую і актыўную сферу дзейнасці, што дазваляе разлічваць на развіццё новых міжнародных кантактаў і супрацоўніцтва.

Астрыд

Учитывая, что у Фестивала было несколько разных целей, достичь их всех в течение одного события было бы просто нереально. Однако мне кажется, что достигнута главная цель: впервые практически весь накопленный в сфере белорусского неформального образования опыт был представлен в рамках одного масштабного мероприятия. Удалось, по-моему, и осуществить во время Фестивала осмысление значения неформального образования в современном обществе. Всем стало более понятно, что неформальное образование на самом деле является основной формой непрерывного само-обучения человека в течение всей его жизни. Но, к сожалению, учитывая отсутствие соответствующих законодательных рамочных условий в Республике Беларусь, только в ограниченной степени удалось определить перспективы развития неформального образования в Беларуси. Поэтому мы надеемся на то, что после фестиваля как раз более интенсивно будет вестись диалог в сфере законодательства — тем более, что закон об образовании взрослых стоит на повестке дня.

Ці былі складанасці ў падрыхтоўцы і правядзенні Фестывалю? Як аргкамітэт з імі спраўляўся?

Улад

Цяжкасцей хапала, пра ўсе раскажаш — не хопіць месца на старонках часопіса. Асноўнай праблемай пры арганізацыі Фестывала я лічу неспрыяльную пазіцыю Міністэрства адукацыі, нежаданне дапамагаць і супрацоўнічаць з нездзяржаўнымі арганізацыямі. Такая пазіцыя значна абмяжоўвае магчымасці ўзаемадзеяння, узаемнае ўзбагачэнне вопытам, рэалізацыю сумесных планаў. Сектар неформальнай адукацыі будзе развівацца ў любым выпадку, незалежна ад пазіцыі і дапамогі альбо перашкодаў з боку дзяржавы, але мне хацелася б бачыць у прадстаўнікоў органаў дзяржаўнага кіравання рэальныя крокі да пошуку паразумення, прызнання каштоўнасці нашай працы, сапраўднае жаданне выкарыстаць наш досвед і напрацоўкі на карысць беларускіх грамадзян.

Астрыд

Поскольку я принимала участие лишь в определении общих линий Фестивала и не видела всю повседневную работу, мне сложно оценить, какие были сложности непосредственно в подготовке события. Но то, что оргкомитет с ними справился — это было очевидно.

Якія формы мерапрыемстваў у рамках Фестывалю былі больш удалымі, якія — менш?

Улад

Маё ўласнае меркаванне, што найбольш паспяхоўнымі формамі на Фестывале сталі выстава адукацыйных арганізацый і іх прадуктаў дзейнасці, а таксама прэзентацыі друкаваных выданняў. Наколькі я магу судзіць, менавіта гэтыя часткі нашага мерапрыемства былі найбольш наведваемымі і інтэнсіўнымі. У той жа час майстар-класы былі вельмі важным, нават ключавым элементам, які забяспечваў своеасаблівасць, непаўторнасць і актыўную ўцягнутасць у жыццё Фестывала саміх яго ўдзельнікаў.

Што, на вашу думку, не атрымалася?

Улад

На жаль, нам не ўдалося ўбачыць удзельнікамі Фестывала прадстаўнікоў нашых краін-суседзяў. Для ўдзелу ў Фестывале прыехалі нашы калегі з Германіі, Швецыі і Даніі, таксама было па адным прадстаўніку з Украіны і Расіі. Мы разлічвалі на больш актыўны ўдзел калег па неформальнай адукацыі з краін Балтыі, Польшчы, Украіны, але на гэты раз гэтая ідэя не рэалізавалася. Думаю, у будучыні мы наладзім гэтаму аспекту больш увагі.

Асабліва хачу адзначыць рэалізацыю задумкі з конкурсам, якая аказалася своеасаблівай “разынкай” нашага свята. 3-за абмежаванасці часу на падрыхтоўку конкурсу мы змаглі прапанаваць толькі тры конкурсныя намінацыі, але здаецца, што гэтая ідэя прыйшла да спадабы адукатарам. Конкурс — гэта не толькі і не столькі спаборніцтва, а хутчэй спроба задаць пэўны стандарт якасці ў нашай сферы працы, выдзеліць узоры, на якія варта раўняцца іншым адукатарам. Мне вельмі хочацца, каб у будучыні такі конкурс стаў традыцыйным, абвешчаўся і праводзіўся досыць грунтоўна і не абмяжоўваўся толькі рамкамі Фестывала, даючы магчымасць кожнаму спецыялісту і арганізацыі сферы неформальнай адукацыі прадставіць конкурс свой прадукт — кніжку, інтэрнэт-рэсурс і інш. У гэтым ёсць і элемент PR для ўсяго сектара адукацыйных арганізацый і іх дзейнасці для шырокай аўдыторыі беларускіх грамадзян.

Астрыд

Самое главное — получился очень хороший “микс” разных форм мероприятий: пленарные заседания, круглые столы, презентации, мастер-классы, кружки и другие культурные элементы. Поэтому участники не устали в течение 3 дней работы. Тем более что у них был выбор — интенсивное активное участие или — как “бабочка” во время open space — перелет с одного мероприятия на другое, чтобы получить обзорное представление. Также было хорошо, что участники сами смогли оценить работу представленных организаций и проектов и таким образом дать обратную связь.

Пропаганда экалагічнага
цэлесобразнага образа жыцця і
ідэй устойлівага развіцця.

Астрыд

Самой прыйтнай неажданнасцю для мяня лічна стала тое, што я сама палучыла новыя ідэі для правядзення мерапрыцяця у нас у Міжнародным адукацыйным цэнтры. Інымі словамі, я сама палучыла адрэдаванае неформальнае адукацыя ў час Фэстывалю.

Как каардынатару Праграмы падтрымкі Беларусі Федэральнага ўрада Германіі мне было вельмі важна, што большасць адукацыйных праектаў, рэалізаваных у рамках праграмы, існавалі для прэзентацыі рэзультатаў сваіх праектаў. І хоць гэта ўжо больш запланаваны рэзультат, усё жэ радуе, што гэта атрымалася.

Ці стане Фэстываль неформальнай адукацыі традыцыйнай падзеяй?

Улад

Дастаткова пазітыўны вопыт арганізацыі і правядзення першага Фэстывалю неформальнай адукацыі падштурхоўвае нас да думкі зрабіць гэтую падзею традыцыйнай. Большасць нашых калег і паплекнікаў таксама схільныя да такога рашэння. Розныя версіі існуюць хутчэй наконт таго, з якой рэгулярнасцю варта арганізоўваць такі Фэстываль. Пакуль што большасць сябраў аргкамітэта першага Фэстывалю лічыць, што мае рацыю праводзіць такое мерапрыемства кожныя два гады. Такім чынам, будзем думаць і ацэньваць магчымасці арганізацыі другога беларускага Фэстывалю неформальнай адукацыі восенню 2008 года.

Астрыд

Фэстываль, по-моему, імел вельмі важнае значэнне для фарміравання чужага адчування ўсіх, хто ўдзельнічае ў сферы неформальнага адукацыя ў Беларусі. Без такога агульнага плацформы ўспешнае развіццё гэтага сектара мне кажацца практычна немагчыма. Пазтому Фэстываль неформальнага адукацыя проста абязан ставіць традыцыйным падзеяй.

Па-другое, не атрымалася ў дастатковай ступені заагажываць да ўдзелу ў Фэстывалі шырокае кола прадстаўнікоў неформальнай адукацыі, якія не маюць непасрэднага дачынення да неформальнай грамадзянскай адукацыі. У выніку нашы калегі з бізнэс-адукацыі і дзяржаўных адукацыйных устаноў амаль не прысутнічалі на гэтым свяце. Разам з тым мы разумеем тую недахопу, якія прысутнічалі пад час арганізацыі Фэстывалю і ўжо пачалі думаць над тым, якім чынам усталяваць больш шчыльныя працоўныя кантакты з калегамі з сумежных адукацыйных сфераў.

Астрыд

Я лічу, што менш за ўсё атрымалася правядзенне круглых столаў. Гэта часткова аб'ясняецца тым, што гэта і была самая складаная форма ў час фэстывалю, улічваючы розную ступень падрыхтаванасці ўдзельнікоў. Следавальна, круглыя столы носілі чыста інфармацыйны характар, але не маглі дасягнуць якіх-то канкретных рэзультатаў або дагавореннасці. Інога гэта пераўтваралася ў дыскусію "знаючага меншасці", а астатнія ўдзельнікі проста існавалі ў якасці зрагляч. Гэта, канечна, не жадацельна.

Якія былі незапланаваныя станючыя вынікі?

Улад

Для мяня нечаканым пазітыўным вынікам стала абмеркаванне і прыняцце агульнай рэзалюцыі ўдзельнікаў Фэстывалю. Увогуле, рэзалюцыя — гэта не фэстывальны жанр, прыняцце такіх дакументаў больш характэрна для канферэнцый, форумў і іншых больш афіцыйных мерапрыемстваў. А ў нас — Фэстываль, ды яшчэ неформальнай адукацыі. Ідэя прыняцця сумеснай заявы нарадзілася ў аргкамітэце толькі за два дні да Фэстывалю, але менавіта мне прыйшлося распрацоўваць і праводзіць яе ў жыццё. Я лічу, што гэта было правільным крокам, без якога вартаць нашага мерапрыемства была б меншай. Сам факт з'яўлення рэзалюцыі гаворыць аб тым, што ў нас існуе такая з'ява, якая завецца неформальнай адукацыяй, існуюць і дзейнічаюць арганізацыі і ўстановы, ёсць свае эксперты і аўтарытэты, а таксама ёсць асэнсаваныя (а дакладней — асэнсоўваемыя зараз) сумесныя інтэрэсы, патрабаванні да дзяржавы і прапановы да грамадства.

Усе фоты: А.Луговцова, В.Велічкі.

